

ВІЛЛА

Ти не бачиш того, що лежить просто перед тобою, — саме так сказала б вона, — але ж іноді він бачив усе. Погоджувався з тим, що її зневага щодо нього не цілком несправедлива, але й геть незрячим він не був. Тож, коли відблиски вечірньої зорі на гірському хребті Вінд Рівер¹ вже зблякли до останнього, помаранчевого відтінку, Девід пошукав по станції і побачив, що Вілли немає. Він переконував себе, що повної гарантії тут бути не може, але так думала лише його голова — враз похололо нутро знало напевне.

Він пішов шукати Лендера, бо тому вона принаймні подобалася. Лендера, який назвав Віллу зухвалою, коли та сказала, що в «Амтраку»² сидять гівноїди, позаяк покинули їх тут напризволяще. Більшість місцевих взагалі її не слухали, були вони забуті «Амтраком» чи ні.

— Тут тхне відсирілими сухарями! — заволатала до нього Гелен Палмер, коли він проходив повз неї. Врешті-решт, вона, як звичайно, дійшла до свого місця на лаві в кутку. Нею завше опікувалася, даючи перепочинок своєму чоловіку, дружина Райнгарта, яка зараз всміхнулась до Девіда.

— Ви не бачили Вілли? — спитав Девід.

Дружина Райнгарта, не перестаючи всміхатися, похитала головою.

— У нас риба на вечерю! — дико заволатала місіс Палмер. Вузлуваті сині жили сіпалися в западині її скроні. Дехто озирнувся. — Спершу перве, а потім вторе!

¹ Вінд Рівер — гірський кряж з десятками піків висотою близько 4000 м, що простягнувся на 160 км у Скелястих Горах у західній частині штату Вайомінг.

² «Амтрак» — державна корпорація, що забезпечує далекі пасажирські перевезення залізницею.

— Тихіше, Гелен, — промовила жінка Райнгарта. Можливо, її звали Саллі, втім, Девід гадав, що таке ім'я він би запам'ятав, не так вже й часто нині зустрінеш Саллі. Тепер у світі панують Ембер, Ешлі та Тіффані. Вілла теж належала до зникаючого виду, вже сама ця думка викликала новий спазм у нього в шлунку.

— Атож, сухарями! — пирхнула Гелен. — Чортовими мокри-ми сухарями, точнісінько як у таборі!

Генрі Лендер сидів на лаві під годинником, обіймаючи дружину однією рукою. Він звів очі вгору й похитав головою ранише, ніж Девід встиг щось спитати.

— Її тут нема. Вибач. Пішла до міста, в ліпшому випадку. А якщо ні, то вшилася назавжди. — Він махнув рукою, наче автостопник.

Девідові не вірилося, щоб його наречена могла раптом поїхати сама автостопом на захід, ця думка здалася йому безглуздою, але він переконався, що тут її справді немає. Йому це стало ясно навіть без того, щоб почати рахувати всіх по головах. Він пригадав уривок з якоїсь старої книжки чи вірша про зиму: «плач втрати, втрата у серці»¹.

Станція наче вузька дерев'яна горлянка. Люди або блукають без мети вздовж неї туди-сюди, або просто сидять на лавах під флуоресцентними світильниками. Плечі сидячих опущені на той особливий манер, що притаманний тільки таким місцям, де люди чекають, поки влаштується те, що пішло напереверт, і можна буде продовжити перервану подорож. Мало хто спеціально приїздить до таких закутнів, як Кравгарт Спрингс² у штаті Вайомінг.

— Не смій бігти вслід за нею, — сказала Рут Лендер. — Вже сутеніє, а там, надворі, повно звірюк. І не лише койотів. Книгар, той, який накульгує, розповідав, що бачив кілька вовків по той бік рейок, там, де депо.

¹ Цитата з вірша «Пам'ятна зима» Джона Крау Ренсома (1888—1974).

² Кравгарт Спрингс — селище в окрузі Фремонт, Вайомінг; назва, яка буквально означає «Вороняче серце», походить від легенди про битву між індіанцями племені Крау (Ворони) і Шошонами, в якій вождь останніх побив вождя Ворон і вирізав його серце; у той же час слово «крау» означає крик півня перед світанком.

— Біггерз, — сказав Девід. — Його звати Біггерзом.

— Мене не обходить прізвище, хоч би його звали й Джек фон Потрошитель, — відповіла Рут. — Річ у тому, що ти, Девіде, зараз не в Канзасі.

— Але якщо вона пішла...

— Вона пішла ще тоді, коли надворі був день, — додав Генрі Лендер так, ніби денне світло могло завадити вовку (чи ведмедеві) напасти на самотню жінку. Хоча, наскільки розумів Девід, могло. Утім, він не спеціаліст з диких тварин, а інвестбанкір. Молодий інвестбанкір, точніше кажучи.

— Якщо по нас приїде спеціальний потяг, а її на той час не буде, вона тут залишиться сама. — Цей простий факт неможливо було втовкмачити у їхні голови. Вони абсолютно не в'їжджали в тему, мовлячи актуальним сленгом його офісу в Чикаго.

Генрі звів на нього очі.

— Хочеш сказати, якщо потяг пропустите ви обоє, так буде краще?

Якщо вони пропустять потяг, то зможуть сісти на автобус або чекатимуть іншого потяга разом. Звісно, Генрі та Рут Лендери це розуміли. А може, й ні. Що найбільше кидалося в очі Девідові, коли він дивився на них — воно лежало просто перед його очима, — то це якась особлива втома, притаманна людям, які надто важко працювали. І кого тут могла цікавити Вілла? Якщо вона загубиться десь посеред Високих рівнин¹, хто, окрім Девіда Сендерсона, про неї згадає? Тут щодо неї навіть панувала якась активна недоброзичливість. Та курва Урсула Девіс якось навіть сказала йому, що якби матір Вілли викинула з імені своєї дочки пару останніх літер, «їй би це пасувало в сам раз».

— Я піду до міста, пошукаю її, — промовив він.

Генрі зітхнув.

— Синку, це нерозумно.

— Ми не зможемо одружитися у Сан-Франциско, якщо вона залишиться тут, у Кравгарт Спрингс, — сказав він начебто жартома.

¹ Високі рівнини — субрегіон Великих прерій у передгір'ях Скелястих гір на висоті 750—1800 м над рівнем моря.

Повз них проходив Дадлі. Девід не знав, Дадлі — це ім'я чи прізвище цього чоловіка, знав лише, що той займає якусь високу посаду в постачальному відділі компанії «Стейплз» і їхав до Міссули¹ на регіональну нараду. Зазвичай він тримався дуже спокійно, тому його схожий на віслуче іржання регіт у загусаючому присмерку прозвучав навіть не дивно, а шокує.

— Якщо прибуде потяг, а ти на нього не потрапиш, — сказав він, — тоді зможеш уполювати собі мирового суддю й оженитися просто тут. Потім, повернувшись до себе на східне узбережжя, розповідатимеш приятелям, що справив справжнє весілля з револьверами у стилі вестерна. Їїх, колего!

— Не йди нікуди, — попросив його Генрі. — Ми довго тут не засидимося.

— То мені її покинути? Що за дурниці?

Він пішов від них раніше, ніж Лендер або його дружина встигли щось відповісти на це.

Джорджія Андрісон сиділа на сусідній лаві й дивилася, як по плитках, котрими тут була викладена долівка, туди-сюди стрибає її дочка в червоному дорожньому платтячку. Здавалося, Паммі Андрісон ніколи не втомлюється. Девід намагався пригадати, чи він хоч коли-небудь бачив, щоб вона спала після того моменту, як їхній поїзд зійшов з рейок на стрілці Вінд Рівер і вони застрягли отут, як чиїсь забуті листи у покинутому поштовому відділку. Здається, був лише раз, коли вона поклати голову на мамині коліна. Хоча це, можливо, фальшивий спогад, народжений з його переконання, ніби п'ятирічні діти мусять багато спати.

Непосидюча стрибунка Паммі перескакувала з плитки на плитку, схоже було, що це місце їй подобалося, позаяк підходило для гри в класи. Червона сукенка звивалася над її круглими колінцями.

— Я знаю хлопця на ім'я Денні, — монотонно, на одній ноті, скандувала вона свою лічилку. Девіду щось ніби стиснулося в грудях. — Він біг, гепнувся і загубив свій пенні. Я знаю хлопця

¹ Міссула — місто у штаті Монтана.

на ім'я Девід. Він біг, гепнувся і загубив свій невід. — Вона захихотіла, показуючи пальцем на Девіда.

— Паммі, вгамуйся, — мовила Джорджія Андрісон. Вона всміхнулася Девіду, змахнувши в себе зі щоби пасмо волосся. У цьому русі він помітив неймовірну втому і подумав, що попереду в них з невсипущою Паммі ще довга дорога, тим більше за відсутності містера Андрісона.

— Ви не бачили Вілли? — спитав він.

— Пішла, — відповіла вона, вказавши на двері, над якими було написано:

**АВТОБУСИ. ТАКСІ. ЗАМОВЛЯЙТЕ ГОТЕЛЬ ЗАЗДАЛЕГІДЬ
З БЕЗКОШТОВНОГО ТЕЛЕФОНУ.**

Тут і Біггерз прикульгав.

— Я б остерігався відходити далеко звідсіля, хіба що з крупнокаліберною рушницею в руках. Там вовки. Я їх бачив.

— Я знаю дівчину на ім'я Вілла, — римувала Паммі. — Вона наїлася пігулок, бо в неї голова боліла.

І мала, голосно регочучи, впала на долівку.

Книгар Біггерз не потребував відповіді. Не зупиняючись, він попрямував у дальній кінець станції. Його тінь виросла, потім покоротшала під висячим флуоресцентним світильником, а далі знову стала довгою.

Під написом, що закликав до автобусів та таксі, спершись на одвірток, стовбичив Філ Палмер, страховий агент на пенсії. Вони з дружиною їхали до Портленда. Планували якийсь час погостювати в родині старшого сина та його дружини, але Палмер шепнув Девідові й Віллі, що Гелен навряд чи коли-небудь знову повернеться на схід. У неї рак, не кажучи вже про хворобу Альцгаймера. Вілла назвала це подвійним зальотом. А коли Девід зауважив, що це звучить дещо жорстоко, Вілла подивилася на нього, почала щось пояснювати, а потім лише струснула головою.

Палмер і зараз звернувся до нього, як завжди.

— Гей, молодець, є тютюнець?

На що Девід відповів так само, як завжди.

— Я не палю, містере Палмер.

І Палмер доказав свою фірмову фразу:

— Я просто перевіряю тебе, хлопчику.

Помітивши, що Девід ступив крок на бетонну платформу, звідки від'їжджали автобуси до Кравгарт Спрингс, Палмер на-супив брови.

— Це кепська ідея, мій юний друже.

Щось — це міг бути й великий собака, але навряд — завило з іншого боку залізничної станції, звідти, де полин і шавлія росли ледь не поміж рейками. До першого голосу гармонійно приєднався другий. Тепер вони співали дуєтом.

— От, я скажу, як зав'яжу!

І Палмер посміхнувся так, ніби сам вичаклював ці голоси на доказ власних слів.

Девід відвернувся, легкий піджак на ньому стріпнувся під легким вітерцем, і рушив вниз по сходах.

Він квапився, щоб не передумати, і тільки перший крок дав-ся йому нелегко. Далі він думав тільки про Віллу.

— Девіде! — вже без кпинів та жартів гукнув йому Пал-мер. — Не варто цього робити.

— Чому не варто? Вона ж пішла. Крім того, вовки аж ген де. — Він ткнув пальцем собі за плече. — Якщо це й справді вовки.

— Звісно, що вовки. Та ні, вони навряд чи нападуть на те-бе — не думаю, щоб вони були дуже голодними о цій порі року. Але нема сенсу застрягнути казна-де, казна-як надовго вам удвох тільки тому, що вона прогавила прожектор локомотива.

— Ви, напевне, не розумієте — вона моя дівчина.

— Я скажу тобі неприємну правду, друже мій: якщо б вона себе дійсно вважала твоєю дівчиною, вона б не зробила того, що зробила. Як ти вважаєш?

Спершу Девід не відповів нічого, бо не знав, що саме він вважає.

Можливо, тому, що часто не міг побачити того, що було про-сто перед його очима. Так говорила Вілла. Зрештою він обер-нувся і подивився на Філа Палмера, що так і стояв, прихилив-шись до одвірка.

— Гадаю, самі ви нізачо не покинули б свою наречену, котра заблукала бозна-де. Ось що я думаю.

Палмер зітхнув.

— Сподіваюсь, що котрийсь із тих придорожніх вовцюр усе ж наважиться куснути твою офісну дупу. Це привело б тебе до тям. Гарньюні Стюарт байдуже до всього, окрім неї самої, і всім це зрозуміло, окрім тебе.

— Якщо я натраплю на магазин «Нічна Сова» чи там «7-11», купити вам пачку цигарок?

— А чом би, з біса, й ні? — погодився Палмер. А потім, коли юнак вже ступив на напис СТОЯНКА ТАКСІ ЗАБОРОНЕНА, що був намальований просто на голій, без бордюрів, дорозі, знову погукав: — Девіде!

Девід озирнувся.

— Автобус не приїде сюди аж до ранку, а до міста цілих три милі. Так там написано, просто на задній стіні довідкової кабінки. Туди й назад — це шість. Пішки. Тобі це стане у дві години, це ще не враховуючи часу, який ти можеш витратити на її пошуки.

Девід підняв руку, показуючи, що почув, однак не зупинився. З гір тягнуло холодним вітром, але йому подобалося, як той смикає його за одіжку і здуває назад волосся. Спершу він остерігався вовків, позираючи то на одне узбіччя дороги, то на інше, і, не помітивши там жодного вовка, знову повернувся думками до Вілли. Хоча, правду кажучи, вже після другої чи третьої зустрічі з нею він взагалі не думав ні про що інше.

Прогавити потяг вона може, Палмер щодо цього майже напевне мав рацію, проте Девід не вірив, щоб їй було байдуже до всього, окрім неї самої. Насправді вона просто втомилася від очікування разом зі зграєю безрадісних стариганів, які скиглять, бо запізняються туди чи сюди, на ту чи іншу подію. В містечку, що лежить неподалік звідси, найімовірніше, немає нічого видатного, хоча в її уяві воно могло запропонувати можливість бодай якоїсь розваги, і це переважило перспективу того, що «Амтрак» надішле по них спеціальний потяг саме в той час, коли її тут не буде.

Але куди саме вона могла піти шукати розваги?

Він був певен, що нічого схожого на те, що могло б називатися нічним клубом, у Кравгарт Спрингс нема, тут навіть па-

сажирська станція — це лише довга зелена халабуда з намальованими на стіні червоною, білою й синьою фарбами написами: ВАЙОМІНГ та ШТАТ РІВНОПРАВ'Я. Ні нічних клубів, ані дискотек там бути не може, але безперечно є бари, і він подумав, що в одному з них відшукає її. Якщо їй ніде «клубитись», вона потанцює й під музичний автомат у якійсь наливайці.

Запала ніч, і зірки викотилися від сходу до заходу на небо, схоже на поцяцькований лелітками килим. Місяць зійшов ріжком між двома гірськими піками й завис там, відкидаючи хворобливо-тоскне світло на порожню дорогу і простір обабіч неї. Під карнизами станції вітер посвистував, а тут він видавав якесь відкрите дзижчання, що навіть не нагадувало вібрацію. Йому згадалися лічилки стрибунки Паммі Андрісон.

Він собі йшов, дослухаючись, чи не з'явиться позаду звук потяга. Нічого такого не було, натомість, коли вітер раптом ущух, він почув неголосне, але виразне клац-клац-клац. Обернувшись, побачив вовка, що стояв кроків за двадцять позаду нього на побляклій розділювальній смузі дороги № 26¹. Великий, завбільшки з теля, кудлатий, як російська шапка. У зоряному світлі його хутро виглядало чорним, а очі відливали жовтим, кольору темної сечі. Вовк помітив, що Девід дивиться на нього, й зупинився. Його паща розтулилася в усмішці, він почав пихкати, це було схоже на шум невеличкого двигуна.

Лякатися не було часу. Він зробив крок у бік вовка, сплеснув долонями і крикнув:

— Геть звідси! Давай, ну!

Вовк війнув хвостом і втік, на дорозі № 26 залишилася тільки купка паруючого лайна. Девід посміхнувся, замість того щоб голосно зареготати, бо все-таки ліпше не спокушати богів. Він і злякався, й водночас почувався абсолютно спокійним. Подумав, чи не перемінити собі ім'я — був Девід Сендерсон, стане Вольф Лякайло. Саме те, що потрібно інвестбанкіру.

Отже, він дозволив собі трохи посміятись — де ж тут було втриматись — і знову рушив у напрямку Кравгарт Спрингс.

¹ Дорога 26 — автотраса, що починається в штаті Небраска і йде через Вайомінг, Айдахо й Орегон.

Тепер він йшов, роззираючись не тільки навсібіч, а й оглядаючись через плече, але вовка більше не помітив. Що в нього з'явилося, так це впевненість, що він ось-ось почує гудок спецпотяга, який приїде забрати пасажирів; ту частину їхнього потяга, котра залишилась на рейках, приберуть, і незабаром люди, які чекають там, на станції, знову вирушать в дорогу — Палмери, Лендери, кульгавий Біггерз, стрибунка Паммі й усі решта.

Ну то й що? «Амтрак», безперечно, доставить їхній багаж до Сан-Франциско, на цю компанію можна цілком покласти. Вони з Віллою знайдуть місцеву автобусну станцію. Компанія «Грейгаунд»¹ теж мала би вже відкрити для себе штат Вайомінг.

Йому трапилася бляшанка від «Бадвайзеру», і він її трохи покопав носом. Але, вдаривши раз навскіс, відбив у кущі й, міркуючи, чи варто піти її звідти дістати, раптом почув тиху музику: лінію баса і плач педальної стіл-гітари², звуки якої завжди уявлялися йому струмками п'яних сліз. Навіть у веселих піснях.

Вона там, вона слухає цю музику. Не тому, що це найближчий бар з музикою, а тому, що це правильний бар. Отож рушив у напрямку сталеві гітари, здіймаючи підошвами пилюку, яку відносив геть вітер. Невдовзі вирізнівся звук барабанів, а там і червона неонова стрілка під невигадливою позначкою — «26». А чом би й ні? Кінець кінцем, це траса № 26. Цілком логічна назва для придорожньої корчми.

При ній два паркінги, той, що перед фасадом, — асфальтований, заставлений пікапами й легковиками, здебільшого американського виробництва і переважно не старшими п'яти років. А зліва лежав гравійний майданчик. Тут, у біло-синьому світлі дугових натрієвих ліхтарів, рядами вишикувалися хури далекобійників. Звідсіля Девід вже розчув соло й ритм-гітару

¹ «Грейгаунд» — компанія, що забезпечує міжміське автобусне сполучення по всіх штатах.

² Стіл-гітара — один з основних інструментів у музиці кантрі, різновид горизонтальної багатострунної електрогітари.

і прочитав оголошення над дверима: ТІЛЬКИ ОДИН ВЕЧІР — ГУРТ «ДІРЕЙЛЕРЗ»¹. ДАРУЙТЕ, ВХІД \$5.

Грають «Дірейлерз». Авжеж, вона натрапила на правильну групу.

У гаманці знайшлася п'ятірка, але у фойє «26» було порожньо. Звідси Девід вже бачив просторий, з дощатою підлогою танцмайданчик, ущент забитий парами, здебільшого у джинсах і ковбойських чоботях, люди, вчепившись пальцями одне одному в сідниці, совалися у повільному танку під потужну блюзову баладу «Пропаші дні, пропаші ночі»². Гурт грав голосно, плаксиво і — наскільки міг судити Девід Сендерсон — не надто чисто. Запахи пива, поту, «Бруту»³ і парфумів з «Волмарту»⁴ вдарили йому в ніс, неначе зацідив хтось кулаком. Сміх і балачки — навіть нестямний вигук «іііх» з дальшого кутка танцювального майданчика — все нагадувало йому звуки, які чуєш у тих сновидіннях, котрі знову й знову повторюються в критичні моменти життя: у тих, де ти непідготовленим виходиш здавати серйозний іспит, у тих, де опиняєшся голяка між людей, у тих, де падаєш згори, в тих, у яких біжиш стрімголов вулицею якогось незнайомого міста, упевнений, що твоя доля чекає тебе осьдечки, зразу за цим рогом.

Девід було завагався, чи не покласти назад до гаманця свої п'ять баксів, але все ж таки нахилився до віконця каси й кинув їх на столик, на якому не було нічого, окрім пачки цигарок «Лакі страйк», що лежала поверх книжки Данієли Стіл в паперовій обкладинці. Відтак увійшов до напханої людьми зали.

«Дірейлерз» розпочали грати щось швидке, і танцюючи — ті, що молодші, — заскакали в пого, мов дітлашня на панк-концерті. Ліворуч від Девіда зо три десятки старших пар двома

¹ «Дірейлерз» — заснований у 1994 році у місті Остін, Техас, кантрі-роковий гурт, назва якого означає «Ті, що збивають з рейок».

² «Пропаші дні, пропаші ночі» — пісня, написана у 1959 році гітаристом і співаком Фреді Фендером; стала поп-стандартом.

³ «Брут» — серія суто чоловічих парфумів — одеколонів, лосьйонів, дезодорантів.

⁴ «Волмарт» — найбільша у світі мережа супермаркетів низьких цін.

вервечками розпочали лінійні танці. Він поглянув уважніше і зрозумів, що насправді там лише одна вервечка. Дальня стіна була дзеркальною, завдяки чому танцювальний майданчик здавався на вигляд удвічі більшим, ніж насправді.

Друзками бризнула склянка. «Партнере, платиш ти!» — вигукнув соліст, і «Дірейлерз» тут же підтримали його інструментальним рифом, на що публіка відповіла схвальними оплесками, очевидно вважаючи цей вигук шикарним жартом, та й чого дивуватися людям, добряче розігрітим текілою, подумав Девід.

Над барною стійкою у формі підкови світилося неонове зображення хребта Вінд Рівер. Червоно-біло-синє. У Вайомінгу, схоже, вельми люблять свій прапор¹. Неоновий напис у тій же кольоровій гамі оголошував: ТИ В БОЖІЙ КРАЇНІ, ПАРТНЕРЕ. Зліва його підтримував логотип «Бадвайзера», а справа — емблема пива «Курс»². Перед стійкою в чотири ряди скупчилися клієнти, що очікували своєї черги. Трійко барменів у білих сорочках і червоних жилетках зблискували шейкерами, немов шестизарядними револьверами.

У цій колишній stodолі гуцало, либонь, зо п'ять соток люду, проте він не мав сумнівів, що знайде Віллу. «Моє магічне моджочуття мене веде», — подумав він і, злегка пританцьовуючи, ухилиючись від розпашілих ковбоїв та їхніх пастушок, перетнув навскоси танцмайданчик.

Поза танцюристами, позаду стійки містилася притемнена невеличка лаундж-зона з високими перегородками між кабінками. В більшості з них тулилося по четверо гостей, що запаслися принаймні парою глечиків, віддзеркалений у стіні, кожен такий квартет перетворювався на октет. Тільки одна кабінка залишалася неповною. Вілла сиділа там сама, її квітчаста сукня з закритим коміром виглядала чужинкою поміж тутешніх лівайсів, джинсових жилеток і сорочок з перламутровими гудзи-

¹ На прапорі штату Вайомінг зображено білого бізона на синьому прямокутному тлі, обрамленому білою і червоною смугами.

² «Курс» (Coors) — «бенкетне пиво»; «Курс» входить у трійку найпотужніших пивних компаній США.